

Varhaiskasvatusselvitys

Hyvinvointilautakunta 10.12.2024 § 114

38/12.07.00.00/2024

Liperin kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 18.12.2023 vuoden 2024 talousarvion, jonka yhtenä toiminnallisena tavoitteena on laatia yhteistyössä elinympäristöpalveluiden kanssa koulu-, päiväkotij- ja liikuntapaikkaverkostoselvitys. Päiväkotiverkkoselvityksen nimi muuttui työn edetessä varhaiskasvatusselvitykseksi. Valmiit koulu- ja liikuntapaikkaselvitykset on käsitelty valtuustossa 24.06.2024.

Varhaiskasvatusselvityksessä pyritään löytämään taloudellisesti kestävä malli varhaiskasvatuksen järjestämiseen tulevaisuudessa. Selvitystyössä on huomioitu kunnan lapsimäärän vähentyminen.

Selvitystyön toteuttaminen ja aikataulu

Varhaiskasvatusselvitys on laadittu vuoden 2024 aikana päättäjiä, kuntalaisia ja henkilöstöä osallistaen. Selvityksen tekemisestä on vastannut erillinen työryhmä, jota on johtanut hyvinvointijohtaja Riitta Lappalainen. Työryhmä työskenteli tiiviisti kevään 2024 ajan ja syksyllä 2024 valmistelu eteni pääasiassa viranhaltijatyonä. Selvitystä on käsitelty hyvinvointilautakunnan kokouksien ajankohtaiskatsauksissa, talous- ja strategiatyöryhmässä sekä valtuustoseminaarin työpajassa 28.10.2024. Henkilöstölle järjestettiin tiedotustilaisuudet selvityksen vaiheista touko- ja joulukuussa. Lapsivaikutusten arviointi toteutettiin laajana arviointina keväällä 2024.

Varhaiskasvatusselvityksellä saadaan kartoitettua kunnan taloudellisia resursseja ja lasten määrän kehitystä vastaava, sekä kasvatuksen laadun turvaava päiväkotien verkko. Varhaiskasvatusselvityksen pohjalta tehtävät päätökset vaikuttavat laajasti alueen lapsiin ja perheisiin, henkilöstöön sekä erityisesti Ylämyllyn alueen kehitykseen. Päätöksillä on suuria taloudellisia ja toiminnallisia vaikutuksia ja niissä täytyy huomioida lasten etu.

Varhaiskasvatusselvityksessä on tarkasteltu

- väestö- ja syntyvyysennusteet
- kuntatalouden tilanne
- päiväkotien nykytilan kuvaus, kasvatuksen, ruokahuollon, siivouksen järjestäminen
- kuljetusten, opiskelu- ja oppimisen tuen järjestäminen varhaiskasvatuksessa sekä esiopetuksessa
- päiväkotien kunto ja toiminnan kustannukset

- kunnan strategiset tavoitteet ja kaavoitus
- kahden erilaisen tulevaisuusskenaarion vaikutukset
- lapsivaikutusten arviointi.

Syntyvyys on koko Suomessa laskenut nopeasti, myös Liperissä. Liperin kunnassa asukasluku on kuitenkin pysynyt melko tasaisena ja lapsia syntyy kunnassa vielä maakunnallisesti vertailtuna melko hyvin. Varhaiskasvatuksen laadukkaat palvelut ja niiden kehittäminen ovat tärkeä vetovoimatekijä Liperin kunnalle.

Esitetyt toimenpiteet

Varhaiskasvatusselvityksen työryhmä esittää, että kunnassa jatketaan varhaiskasvatusverkon muutosvalmistelua esitetyn skenaarion 2 pohjalta. Tässä skenaariossa suurimmat muutokset tehdään Ylämyllyn alueen varhaiskasvatusverkkoon rakentamalla uusi 10-ryhmäinen päiväkoti, johon yhdistetään ensisijaisesti Paloaukean ja Puolivälin päiväkodit. Tämän lisäksi Lautasuon päiväkoti jatkaisi toimintaa tarpeen mukaan ja siirtopäiväkodin vuokrasopimuksen jatkoa arvioidaan lapsimäärän edellyttämän tilanteen mukaan.

Lisäksi esitetään seuraavia toimenpiteitä

1. Puolivälin päiväkodin pihan vanhan kiipeilytelineen uusiminen.
2. Lautasuon pihan kunnostaminen siirrettävillä välineillä v. 2025.
3. Puolivälin päiväkodin peruskorjaus ja remontointi kunnan muuhun toimintaan sopivaksi uuden päiväkodin valmistuttua.
4. Lautasuon siirtopäiväkoti Uutukaisen vuokrasopimuksen arviointi vuonna 2026.
5. Mannerheimin lastensuojeluliiton ylläpitämän päiväkodin tulevaisuutta arvioidaan yhdessä toimijan kanssa. Jotta toiminta voisi jatkua pitkälle tulevaisuuteen vaatisi se rakennuksen mittavaa peruskorjausta.

Vaikutusten arviointi

Liperin kunta investoi uuteen päiväkotiin ja lakkauttaa samalla kaksi päiväkotia. Uuden päiväkodin rakentaminen säästäisi kymmenessä vuodessa maltillisesti arvioituna noin miljoona euroa ja parantantaisi toiminnan kannattavuutta.

Uudessa päiväkodissa voidaan järjestää liperiläisille lapsille paremmin laadukasta ja monipuolista varhaiskasvatusta, jossa lapsen yksilölliset tarpeet pystytään huomioimaan. Henkilöstön saatavuuden ja työhyvinvoinnin paranemisella on suora vaikutus lasten hyvinvointiin.

Nykyaikaiset tilat vastaavat varhaiskasvatuksen tarpeita, mikä lisää Liperin vetovoimaa työnantajana että asuinkuntana. Lapsiryhmät voidaan suunnitella kolmen kasvattajien ryhmiksi, jotka eivät ole niin haavoittuvia kahden kasvattajan ryhmiin verrattuna henkilöstön

äkillisissä poissaolotilanteissa. Tämä puolestaan hillitsee sijaiskulujen kasvua.

Uuden päiväkodin valmistuskeittiön myötä ruuan kuljettaminen ja pakkaaminen vähenee, mikä tuo säästöjä niin henkilöstökuluissa kuin kuljetuskustannuksia alenemisen myötä.

Uusi päiväkotitoi voisi tarjota tilat myös lapsiperheiden toivomalle neuvolalle sekä perheiden ja ikäihmisten kohtaamispaikalle.

Valmistelija	Varhaiskasvatuksen johtaja Tiina Korhonen
Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Lappalainen Riitta
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta hyväksyy laaditun varhaiskasvatusselvityksen sekä sen sisältämät toimenpiteet ja esittää ne kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote	Kunnanhallitus
Toimeenpano	Hyvinvointipalvelut
Lisätietoja	Varhaiskasvatuksen johtaja p. 040 766 0940 ja hyvinvointijohtaja p. 040 834 7185